Eiropas Parlaments
2019-2024

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja
Priekšsēdētājs

19.3.2024

Johan Van Overtveldt
Budžeta komitejas
priekšsēdētājam
BRISELĒ

Temats: Atzinums par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem izmantošanu saistībā ar Vācijas iesniegto pieteikumu – EGF/2023/003 DE/ *Vallourec* (2024/0049(BUD))

Godātais priekšsēdētāj!

Saistībā ar minēto procedūru Nodarbinātības un sociālo lietu komitejai tika uzdots iesniegt atzinumu Jūsu vadītajai komitejai, un tā nolēma atzinumu nosūtīt vēstules veidā.

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja iepriekš minēto jautājumu izskatīja 2024. gada 19. marta sanāksmē un nolēma aicināt par jautājumu atbildīgo Budžeta komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut turpmāk minētos ierosinājumus.

Ar cieņu

Dragoş Pîslaru

IEROSINĀJUMI

A. Tā kā Vācija 2023. gada 15. novembrī iesniedza pieteikumu EGF/2023/003 DE/Vallourec, lai saņemtu finansiālu ieguldījumu no EGF pēc darbinieku atlaišanas uzņēmumā ***Vallourec*** (*Vallourec Deutschland GmbH* (*VAD*)) Vācijā;

B. tā kā pieteikums attiecas uz 518 darbu zaudējušiem darbiniekiem, kuru darbība *VAD* ir beigusies; tā kā šis uzņēmums darbojas saimnieciskās darbības nozarē, kas klasificēta *NACE* 2. redakcijas 24. nodaļā (Pamtmetālu ražošana); tā kā atlaišanas gadījumi uzņēmumā notikuši Diseldorfas reģionā;

C. tā kā Komisija uzskatīja, ka šis Vācijas pieteikums ir pieņemams saskaņā ar EGF regulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajiem intervences kritērijiem, kuri par nosacījumu izvirza to, ka 4 mēnešu atsauces periodā vismaz 200 darba ņēmēji ir atlaisti kādā dalībvalsts uzņēmumā, ieskaitot darba ņēmēju atlaišanu piegādes uzņēmumos un pakārtotās ražošanas uzņēmumos un/vai pašnodarbinātu personu darbības beigšanos.

D. tā kā Komisija 2024. gada 29. februārī pieņēma priekšlikumu lēmumam par EGF izmantošanu, piešķirot līdzekļus Vācijai, lai atbalstītu 835 paredzētā atbalsta saņēmēju, proti, uzņēmuma *VAD* atlaisto darbinieku, atgriešanos darba tirgū;

E. tā kā uzņēmums *Vallourec Deutschland GmbH* (*VAD*) ir *Vallourec S.A.* (Francija) meitasuzņēmums Vācijā; tā kā uzņēmums ražoja bezšuvju karsti velmētas tērauda caurules divās tērauda rūpnīcās kaimiņpilsētās – Diseldorfā un Mīlheimā pie Rūras Vācijā; tā kā pēc gadiem ilgajiem finansiālajiem zaudējumiem tika veikti vairāki pārstrukturēšanas un darbības ierobežošanas pasākumi un 2018. gadā tika sākts īpašs atveseļošanas plāns; tā kā, lai glābtu ražotnes, darbinieki izrādīja vēlmi ievērojami piekāpties; tā kā, neraugoties uz to, kopš 2015. gada šīs pārstrukturēšanas dēļ kopš 2015. gada ir zaudētas vairāk nekā 1400 darbvietas;

F. tā kā ***Vallourec S.A.*** 2021. gadā nolēma pārdot savas Vācijā esošās cauruļu ražotnes un pārcelt ražošanu uz Brazīliju; tā kā visi mēģinājumi pārdot ražotnes neizdevās, kā rezultātā ražotnes tika pilnībā slēgtas un līdz 2025. gada 1. janvārim tiks atlaisti atlikušie darbinieki (trīs posmos, no kuriem līdz 2024. gada 1. janvārim no uzņēmuma aizgāja pirmā darbinieku grupa, otrā grupa drīzumā tiks atbrīvota līdz 2024. gada 1. jūlijam un trešā grupa — līdz 2025. gada 1. janvārim);

G. tā kā *VAD* ir piekritusi izveidot pārejas uzņēmumu katrai atlaisto darbinieku grupai un uzņēmums piedāvāja arī priekšlaicīgas pensionēšanās plānu darbiniekiem, kuri dzimuši 1966. gadā vai agrāk, kā arī brīvprātīgus darba attiecību izbeigšanas plānus cilvēkiem, kuriem, iespējams, nebūs vajadzīgs ilgāks atbalsts jauna darba meklējumos;

H. tā kā ir paredzams, ka šādai darbinieku atlaišanai būs ievērojama negatīva ietekme uz vietējo ekonomiku, ko pēdējās desmitgadēs ir skārušas būtiskas strukturālas pārmaiņas, ievērojami samazinot darbavietu skaitu ražošanā un jo īpaši metālapstrādē; tā kā ir paredzams, ka atlaišana izraisīs bezdarba līmeņa pieaugumu Mīlheimas un Diseldorfas pilsētās attiecīgi līdz 11,6 % un 5,6 %;

I. tā kā vietējie darba tirgi reģionā ir ļoti atšķirīgi, jo Mīlheimā ir augsts bezdarba līmenis un ļoti augsts nodarbinātības līmenis pakalpojumu nozarē Diseldorfā; tā kā darbu zaudējušo darbinieku profili neatbilst darba tirgū vajadzīgajām prasmēm; tā kā lielākā daļa attiecīgo darbinieku ir savas profesionālās karjeras vēlīnā posmā un ir ilgstoši strādājuši *VAD*, un viņu formālās kvalifikācijas līmenis padara viņus nekonkurētspējīgus pašreizējā darba tirgū; tā kā tādējādi darbinieku kvalifikācijas celšana un pārkvalifikācija atbilstoši darba tirgus pieprasījumam pēc kvalificētām darbvietām sagādās problēmas, jo īpaši ņemot vērā vienā un tajā pašā laikā atlaisto cilvēku lielo skaitu;

J. tā kā Vācija norādīja, ka saskaņotais individualizēto pakalpojumu kopums ir izstrādāts, apspriežoties ar sociālajiem partneriem saskaņā ar Regulas (ES) 2021/691 7. panta 4. punktu;

K. tā kā Vācija ir apstiprinājusi, ka turpmāk aprakstītie pasākumi, kas saņem EGF finansiālu ieguldījumu, nesaņems finansiālus ieguldījumus no citiem Savienības finanšu instrumentiem;

L. tā kā EGF nepārsniedz maksimālo gada apjomu 186 miljonu EUR apmērā (2018. gada cenās), kā paredzēts 8. pantā Padomes 2020. gada 17. decembra Regulā (ES, *Euratom*) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam;

tādēļ Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Budžeta komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. atgādina, ka EGF mērķis ir apliecināt solidaritāti ar atbalsta saņēmējiem un sniegt viņiem atbalstu; uzskata, ka EGF finansiālais ieguldījums galvenokārt būtu jānovirza aktīviem darba tirgus politikas pasākumiem un individualizētiem pakalpojumiem, kuru mērķis ir ātri no jauna integrēt atbalsta saņēmējus pienācīgā un ilgtspējīgā nodarbinātībā viņu sākotnējā darbības nozarē vai ārpus tās; uzsver, ka ir svarīgi sagatavot darbiniekiem steidzami nepieciešamajam Eiropas ekonomikas un sabiedrības zaļās un digitālās pārkārtošanās procesam; šajā sakarībā atkārtoti uzsver, ka Savienībai, tostarp ar EGF starpniecību, ir svarīga loma taisnīgas pārkārtošanās procesam nepieciešamo kvalifikāciju finansēšanā saskaņā ar Eiropas zaļo kursu;

2. piekrīt Komisijai, ka EGF regulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētie nosacījumi ir ievēroti un ka Vācija saskaņā ar minēto regulu ir tiesīga saņemt finansiālu ieguldījumu 2 984 627 EUR apmērā, kas ir 60 % no kopējām izmaksām, proti, 4 974 379 EUR, kuras aptver izdevumus par individualizētajiem pakalpojumiem 4 783 057 EUR apmērā un izdevumus par sagatavošanās, pārvaldības, informācijas un reklāmas, kontroles un ziņošanas darbībām 191 322 EUR apmērā;

3. atzinīgi vērtē to, ka kopš 2022. gada novembra Vācijas EGF vadošā iestāde uzsāka diskusijas par iespējamu EGF pieteikumu ar uzņēmumu, kas atlaiž darbiniekus, trešo personu darbuzņēmēju, kuram uzdota pārejas uzņēmuma izveide, Valsts nodarbinātības dienestu, kā arī attiecīgajām Ziemeļreinas-Vestfālenes federālās zemes iestādēm un ka 2023. gada 13. februārī tika panākta vienošanās par kopīgu rīcības plānu;

4. norāda, ka pieteikums attiecas uz 1518 darbiniekiem, kas atlaisti uzņēmumā *Vallourec Deutschland GmbH* (*VAD*); turklāt norāda, ka kopumā paredzētie atbalsta saņēmēji būs

835 darbinieki; uzsver, ka 73,5 % no paredzētajiem atbalsta saņēmējiem ir vecumā no 30 līdz 54 gadiem, 20,1 % — vecāki par 54 gadiem, ka 89,1 % ir vidējā izglītība vai pēcvidusskolas izglītība vai zemāka izglītība un ka 95,6 % no viņiem ir vīrieši; turklāt uzsver, ka, sniedzot individualizētus pakalpojumus, būtu jāņem vērā šo grupu īpašās vajadzības, jo īpaši ņemot vērā to prasmju profilu un situāciju vietējos darba tirgos;

5. uzsver, ka Vācija ir apstiprinājusi, ka turpmāk aprakstītie pasākumi, kurus atbalsta no EGF, nesaņems nekādus finansiālus ieguldījumus no citiem Savienības finanšu instrumentiem;

6. atgādina, ka individualizētie pakalpojumi, kas sniedzami darbu zaudējušiem darbiniekiem saskaņā ar EGF 8. panta 7. punkta h) apakšpunktu ietver šādas darbības: a) prasmju pilnveides pasākumi, b) profesionālās orientācijas un profesionālās orientācijas/aktivizēšanas pasākumi, c) uzņēmējdarbības sākšanas konsultāciju pakalpojumi, d) uzņēmējdarbības sākšanas dotācijas, e) palīdzība darba meklēšanā, f) prasmju pilnveides stimuli, g) papildu stimuli un h) apmācību pabalsts;

7. ļoti atzinīgi vērtē ierosināto digitālo pamatprasmju (Digitale Grundqualifizierung) pasākumu, kas nodrošina digitālajā rūpniecības laikmetā nepieciešamo prasmju izplatīšanu, kā noteikts EGF regulas 7. panta 2. punktā; norāda, ka šis pasākums jo īpaši attiecas uz tiem dalībniekiem, kuriem nav vai ir ļoti maz digitālo prasmju; atzinīgi vērtē to, ka dalībniekiem tiks nodrošināti klēpjdatori, lai viņi varētu piedalīties kursos un praktizēties savās mājās, kā arī to, ka īpaša uzmanība tiks pievērsta lietišķajām prasmēm, kas palīdz dalībniekiem darba meklēšanā izmantot interneta rīkus;

8. atgādina par iespēju saskaņotajā pasākumu kopumā iekļaut īpašus laikā ierobežotus pasākumus, cita starpā bērna aprūpes pabalstu izmaksu, kā paredzēts EGF regulas 7. panta 2. punkta b) apakšpunktā, lai atvieglotu darba meklētāju līdzdalību piedāvātajās darbībās.